

fældet i sager, hvor der er mistanke om omsorgssvigt under samværet. Dette mener forslagsstillerne er uheldigt, da barnets viden således ikke inddrages, hvilket i høj grad kan være til skade for barnet i sidste ende. For som det videre står i nyhedsbrevet, »har en bopælsforælder, der søger samværet ophævet under henvisning til, at barnet tager skade af samværet, sjældent mulighed for at indsende dokumentation for sine oplysninger«. Som løsning på problemet foreslås det af Civilretsdirektoratet, at statsamtet indhenter oplysninger hos andre relevante myndigheder. Specielt i sådanne sager mener forslagsstillerne at der vil være al mulig grund til at inddrage barnets oplevelse af og viden om samværet medmindre det er til skade for barnet. Barnet er en af deltagerne, hvis ikke den primære deltager, i samværet og som sådan utrolig vidende derom. En samtale med barnet er ikke udelukkende en belastning for barnet, da en samtale ikke er ensbetydende med pålæggelse af ansvar. Som Civilretsdirektoratet selv påpeger, kan statsamtet i tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt samværsforælderen lider af et alvorligt misbrug, »indkalde barnet til en samtale om, hvad barnet og samværsforælderen foretager sig under samværet m.v. Det bør også overvejes at afholde en sådan samtale, selv om barnet ikke er så gammelt eller modent, at statsamtet almindeligvis ville indkalde barnet til en samtale efter § 29 i lov om forældremyndighed og samvær. I så fald bør samtalen afholdes af en børnesagkyndig.«

Ved den foreslåede omvendte bevisbyrde sikres det, at der skal foretages en positiv overvejelse hos myndigheden, før der træffes beslutning, og at det således bliver en vurdering af, om det er godt for barnet at have samvær med forælderen, og ikke af, hvorvidt det kan bevises, at det er skadeligt for barnet.

Ad nr. 2

I § 17, stk. 1, indsættes efter »Statsamtet træffer efter anmodning« ordene: »eller efter tilkendegivelse fra barnet«.

Efter § 17 i lov om forældremyndighed og samvær træffer statsamtet efter anmodning afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kan fastsætte de nødvendige bestemmelser i forbindelse hermed.

Det foreslås, at der gives barnet en adgang til over for statsamtet at tilkendegive, at barnet ønsker ændringer i samværet, og at en sådan tilkendegivelse fra barnet indebærer, at statsamtet skal træffe afgørelse om eventuelle ændringer i samværet. Der stilles ikke særlige krav til formen for en sådan tilkendegivelse, som efter omstændighederne kan gives mundtligt eller via en person, som har barnets tillid.

Der bør endvidere overvejes indført en mulighed for, at skilsmissebørn får information om, at barnet selv kan rejse spørgsmålet om ændring af samværet, eventuelt via en talsperson. Information kan meddeles via pjecer på skoler og biblioteker, hvor børn gøres opmærksomme på, at de selv har nogle rettigheder. Opstår der uenighed mellem forældrene om samværets afvikling, bør barnet inddrages med egentlig udtalet, eventuelt via en talsperson.

Ad nr. 3

Ifølge gældende regler (§ 29) skal der, hvis barnet er fyldt 12 år, før afgørelse om forældremyndighed og samvær træffes, finde en samtale sted med barnet. Samtalen kan dog undlades, hvis det må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Er barnet under 12 år, skal der finde en samtale sted, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger dette. Forslagsstillerne har tidligere peget på, at denne aldersgrænse bør fjernes, således at udgangspunktet er, at alle børn høres, medmindre det vurderes at være til skade for barnet eller barnet ikke vurderes at være modent hertil.

Ifølge Civilretsdirektoratets undersøgelse er statsamternes praksis nu, at børn over 8 år i vidt omfang bliver hørt i sager, hvor forældrene er uenige. Det er ikke praksis at have samtaler med børnene, hvis forældrene er enige. Der var således blevet gennemført samtaler med børnene i 40 pct. af samværsagerne. Når barnet var fyldt 8 år, blev der ifølge undersøgelsen lagt vægt på barnets mening i tre fjerdedele af afgørelserne. Forslagsstillerne finder det glædeligt, at børn over 8 år bliver hørt og deres mening tillagt vægt. Forslagsstillerne er dog af den opfattelse, at alle børn bør tilbydes en samtale, også børn, hvis forældre er enige. I Civilretsdirektoratets rapport står der: »Statsamterne kan også tilbyde børn rådgivning. Formålet med dette er at give barnet mulighed for at tale med en børnesagkyndig om de problemer i familien, som berører barnet. Inddragelsen af børn i rådgivningen må dog ikke få den virkning, at barnet får følelsen af at blive pålagt ansvaret for familiens situation. Der er ikke nogen aldersgrænse for, hvornår børn skal have tilbud om rådgivning, da selv forholdsvist små børn kan have behov for og gavn af rådgivning« (s. 33). Forslagsstillerne glæder sig over, at rapporten påpeger børns behov for og gavn af at tale med en uvildig om den for børnene belastende situation, som en skilsmisse oftest vil være.

I en række tilfælde forekommer der samværsager, hvor forældrenes relation er så konfliktfyldt, at der er en reel fare for, at forældrene bruger deres børn som gidsler i forældrenes interne kamp. I disse tilfælde kan